imp. Augustae Vindelicorum, Ant. Sorg.
cf Grässe. 10 f

(Konrad Kachelofen Leipzig)

60 f

Hain!

Epistola de miseria Curatorum seu plebanorum

Securum est sẽper scriptura teste in faciẽdis cõsule
re Incautũ vero est ad aliquid vl' cõsentire vl' dis
suadere De cura pastorali suscipiẽda amãtissime
iohãnes / velut iam expertũ tuis me lr̃is pie cõsulis Sȝ a
me quid? Rem vtriqȝ difficilẽ requiris Int clericos xp̃o sũ
mo pastori null⁹ plebano officio vicinior Q̃admodũ cruci
fixus ẽ nobis oĩb⁹ sciẽtibus christus a iudeis. Ita quotti
die ita crucifigit eodẽ christo attestante pleban⁹ a parroch
ianis: Quo eni dicit Nõ ẽ discipulus sup magistrũ· seruus
super dñm suũ Si me psecuti sunt et vos psequẽtur / Si
sermonẽ meũ seruauerint et vestrum seruabũt Christus in
vita eterna ad dexterã dei sedet crucis obprobriũ pacienter
sustinẽs Plebanus in eadem vita scd̃m post christũ locuȝ
tenet tribulationũ acies fortiter vincẽs· et nõ solũ in eterna
gloria post christũ erit prim⁹ quia idẽ cũ eo habet officium
immo in iudicãdo viuos et mortuos cũ xp̃o sedebit iudex
precipu⁹ Quia nõ susceperunt eius predicatiõis verbum
Unde petro de laboris p̃mio interrogãte christ⁹ ait Amẽ
dico vobis q͏ vos qui secuti estis me sedebitis sup sedes iu
dicantes duodecim trib⁹ israhel Pastoris ita gloriã eius-
dẽ ꝛ ignominiã extremã considero et in hac re tibi ꝛ cõsen
tio et penitus dissuadeo Inuitat ad consentiendũ meritũ
iducit ad dissuadendũ obprobriũ Ego pastorũ idignissim⁹ ifi
nitas infestatiões sustineo et nõ dũ ẽ finis Si ad xp̃i oues
pascendũ te induxero· ad conscribendũ tua obprobria que
rogo sufficit pellis Oportet ergo aliquas tibi temptationes
proponere et his cognitis quid faciendũ sit in te dimittere
Quisqs igitur curam pastoralem portat / nouẽ diabolos
sine intermissione se lacerare sciat Quod nequaquam su
stinuisset seruus· pacienter tunc tolerat dominus

Primus diabolus Inter oẽs ẽ

ipe collator qui dũ ecclesiã quam confert suam esse putat
Plebanum tanq͏ aliũ subditũ tenet et tractat / et qr hanc

fentionē falsam habet. missas celebrare/et quecūq3 alia ad libitū facere iubet q̄d hac tēptatōe acrius ? Nō ñ collatoris irrationabilē volūtatē saltē i mīmo nō implet. p̄t cetera im pperia etiā mortis periculū vix effugiet Scit deus qz non mentior qd dico·ipe hodie sustineo que in pastorez domia tio tam est tyrannica q̄p iniusta·vt liceat collatori plebano quicq̄p mādare quē et nec habet immo .nō potest inuestire Dūmodo sanctissimo impator humilib9 genib9 psternit nūquid impatore dignior collator? qz sub plebano minime incuruatur/ Hūc et consimiles apte et pgrne pilatus desig nat quando dixit Nescis quia potestatē habeo te dimitten di et crucifigendi supbe ad christū dixit Sed quid ? Ma tū vite finē pilat9 habuit sentētians christū ita pculdubio sine salute omnis collator pibit psequēs plebanū Herodes multos in bethleem occidit pueros vt fieret de9· pter qd ille p multas infirmitates in pctis suis pessime obijt Col lator multa plebano infert mala vt sit pleban9 . pter qd iste absq3 hesitatione sine plebano vitā terminabit Hec sin gula per vindictā dicta sunt vt dum huiusmodi malū non manet inultū/omnis collator discat ex hoc suo plebano eē subiectū.et toto corde studeat illuz diligē sine quo.nequaq̄p p̄t animā suā saluare Ad q̄d sermonē ptrabo? Tantū ple banū collator tribulat. vt pter infinitas istas tribulatiōes multos ecclesias suas permutasse constat Qui malūt trā quillam vitam ducere q̄p iniurijs subiacere

Secundus diabol9. est custos

ecclesie q̄ qñto minor in ptāte tanto maior in psecutiōe. nō maifeste ledit. s3 vt serpens oculte retropūgit Ille te p pra tū transeūte in graminib9 latēs indeliberate mordet. 7 iste vbi nō putas impuise nocet Famuli conditiō3 vt est gerit domo tua singula que agūt pspicit/s3 qñ emolimētū cō ... a te nō suscipit oē3 inuidiā cōtra te accēdit. Secreta tua que ante amicus celare studuit cunctis tunc inimicus

reuelare non contremiscit O infestatio sup omnē īfestatiōꝫ magis seuera· Jaculis manifestis ꝓicitur clipeus Contra oculta campanatoꝝ tela nullus ꝓficit galerus Quid cru delius? Sicut aliqñ aput iudeos iudas tradidit christū ita aput aduersarios suos cāpanator accusat plebanū Et quē admodū p pacis osculū suū iste didicit facē bellū sic p falsā amiciciam contra dñm suū iste non desinit suscitare prelium Ego inutilis ecclesie pastor mlta beneficia cāpanatori cuidā exhibui·sꝫ q̄cito ꝓpter suam maliciā beneficia solita abstuli tam cito in malis que deo teste non feci validum aput officialē traditorē cognoui Sed quid? Judas se suspendendo pessime suum luit reatū. et multos cognosco cāpanatores in sūma paupertate suum penitere flagitiū/quorū scelera ita singulis plebanis sunt cognita·vt tanq̄ oues errantes nusq̄ habere possint seruicia

Tercius diabolus ē Coca tua

domina p quam habes tot tēptationū stimulos quot in capite geris capillos·nūq̄ fidelis.semp pigra·in cūctis rebellis. Que nisi ab oib⁹ eēt despecta meretrix·nl'laten⁹ dom⁹ tue fuisset fctā dispēsatrix. Et qr ē famula tua nō pmanēs vxor.in singulis abstrahit·vt dum a te ꝓpter suā maliciā expellitur.penuriā nullam in futuro paciat/tāto minus te curat/quanto plus qr ea carere non potes considerat Hoc malum et alia q̄ plura quādocūq3 in ea inuenias·ab intra per iracūdiam ꝯsumeris Malū ē si percutit pei⁹ ē si ad hoc nihil dicis·tūc si rem rctē discutis·nl'lū te miserabilius app̄hēdis Cū vero nō aut vix sit fidelis viro legittīa.qūo esse p̄t comodosa plebano soluta Si qd valde rarū ē et accidēs matronā sctāꝫ habꝫ sup oēs sctōs eandē celebrare oportet Et q̄uis in dispensando cōmodat tñ mltū v̄bis suis inutilib⁹ stimulat Ceterū leccatrix forsitā ē Igit vult libidi[illegible] ardorē in ea a te extigui quē si nō deles male habes Si vero animū eius cupientē exples·te ipa nō tu illam possides

Sic fit anteq̄ cocam cū filijs dimitteres . pocius ecclesia dimissa. cū eisdem exul maneres. Heu quāta miseria curatorū Nūquid melior bucella panis altare exiguū cuz pace q̄ dom⁹ plena diuicijs ecclesia magna cū merore Sz obiceret qui[illegible]dāna plurima suscipis· p̄ter oīnia famā bonam emittis·cur non pocius probam et honestā q̄ris·ex cuius p̄uidā dispensatione. et m̄lta comoda capis et oēz infamiam p̄terfugis? Quantum ego capere possum qr infelix viuis. tue infelicitatis maifesta causa ip̄e existis Audi quia q̄ talia p̄ponis quā insipiēter loqueris· Sine dubio hec amplius nō obicis. si diligēter quā dicā curatorū ignominiā agnoscis Suspensor Excoreator Curator. noīa tria d̄ña sūt officia Suspēsor fures patibulo ānectit Excoreator ipsos equos excoreat Curator dei populum informat Illoruz officiū quodlibz sūme necessariū ē Mūdus eisdē carere nō potest Cū fures omnia tollerent Equi ad nares feterent· Homines boisarent Quātum igitur isti tres oīb⁹ hoīb⁹ necessarij sūt·tantū omnes hoīes eos despiciunt Inter suspēsorem. excoreatorem. Curatorē in laijcis quo ad aspnationem. nihil interest Ego nō dum pastoralem curam gerēs honestā quandā matronā in cocam futuram subtilib⁹ verbis meis cōueni Sz qn̄ famulandi tempus aduenit infamationem timens famulari respuit Seruus cū capellanis comedere voluit Sus cum gallinis aucis esuriuit Nemo vaccas mulsit. omnis honesta famulatū meū fugit Quis precor me tūc angustior fuit?quem etiam inuitū deum testificor. multum infamatam personam Slauicam natura infidelem bibulam in meam dispensatricem recipere oportuit Dic ergo queso que virtuosa. munda. casta. suspensori. excoriatori. curatori vnq̄ famulabitur ? Forte iterum [illegible]is. quasi omnis curator concubuit quia vero casta an[illegible] suas multas curatores maculare apprehendit Ma[illegible]tionem fugiens . famulari contemnit Sibiipsi igitur

ralis contrarius exiftit Si continenter viueret nullam in honestis acquirendis difficultatē haberet Audi qui ita im pperas Quis forcior. sāctior. sapiētior. sampsōe. dauid. sa lomōe. Si fortitudo sanctitas sapiētia sampsonez dauid salomōez a concubitu mulieris preseruare nō potuit quis curatores ab eodē veneno vnq̄ liberabit ? Sicut impossi bile ē cum pice cōmunicari et ab ea non coinq̄nari ita non sucipiendū est cum muliere habitare. et ab ea nō maculari Si vir vxorem habēs non vtēs sine necessitate castitatem coniugalem sepius defedat O q̄ rarꝫ est si curator vxorem non habens semꝑ vtens se non coinquinat Ab hoc tēpore quo clericos ab vxoribus sanctio apostolica sequestrauit nullus vnq̄ quantūcunqꝫ sanctꝰ et continēs sine suspitio ne fuit Fortiter p̄terea audio in medium proferre. Si inter curatores nullus concubinarius esset ad huc ꝓpter eandez suspicionem curatori honesta non deseruiret Qua propter cū fiducia loquor nisi ecclesia presertim curatores in antea vxores habere tolleret cum scortis omnes vsqꝫ ad vnam domesticam curam portare oportēt O quantum dedecus Inde populus incidit damnationis periculum Unde de beret summere bene viuendi exemplum Antea ꝑ sacerdo tis prolem tota nostra salus profluxit. Nunc autem nō ni si scandalum venit Olim vnusquisqꝫ sacerdotum in sua le gitima contentabatur Nunc vero sacerdos quia propriam non habet feminis indifferēter vtit᷑ De ill' nemo qđ maluz est ꝓmebat De istis quomodo luxuriātur etiā puer cantat Sic ad vltimū q̄cūqꝫ es plebāe si cocā etiā honestaz habes et mł'ta ex ea incomoda recipis et sup̄ oia infamiā incurris

Quartus diabolꝰ ē vitricus ec

clesie tm̄ impugnat quātū ē qđ nō cōsiderat / in ecclesia tua sine licencia mendicat. Mendicandi tempus non obser...

De comodo tuo semper murmurat Quando nō totū ad suam tabulam accumulat. ad fabam te nō curat Qui ob lationes recipiendi autoritatē se habere existimat. preterea ecclesie legata solus capit Tabulam tecū nō diuidit. imagi nes cereas sicut suas ad trabes nectit Caseos. oua pullos lin[illegible] vendit Cimiterij gramina metit In exequijs lumi na tollit Sedes in ecclesia edificandi·et quodcunqȝ repo nendi licentiā tribuit Cōputationē receptorum expositorū sine te facit Unum dumtaxat deest Missas celebrare nes cit alias totam ecclesiam tuā regit O dura tēptatio· quid ē plebanus. si quecūqȝ in ecclesia ad libitum vult facere vi tricus Non sit super magistrum discipulus neqȝ sup dn̄m seruus· dominus ecclesie est plebanus sed seruus ipse vitri cus Quicquid g̊ in sup̄nominatis ecclesie acciderit vitrici est colligere sȝ soli⁹ plebani ē dispēsare Uitric⁹ colligat. col lecta rep̄sentat. tūc plebanus si ex collectis ecclesie partē de derit. ex gratia [illegible] misericordia venit q̄ sol⁹ oia iure dictāte seruare poterit Sicut sine capite mēbra corpis nō possunt viuere Ita qꝛ caput eius ē sine plebano ecclesia esse nō pōt Si igitur indigens plebanus fuerit·et singula sine diuisio ne ad tempus donec resurgat. retinere poterit Meli⁹ ē eni ecclesiam q̄p ipsum plebanum egere. et degere quēadmodū securius ē membrū q̄p ipsū caput pire Quāobrē sit quod cūqȝ. si aliquid ecclesie tantū legatum fuerit. suam mediam portionem ex legato·plebanus canonice recipit Si pleba no tantū defūctus legauit. cū ecclesia si vult diuidit Si ali quid plebano et ecclesie simul indeterminate legatuȝ fuerit equalis diuisio fiat. ⁊ vterqȝ mediā portionē recipiet Si ve ro in specie illud plebano et istud ecclesie in testamento idē defūct⁹ determinat vnusquisqȝ suū testamentū sine diuisio ne obtineat In sūmis festiuitatib⁹ dieb⁹ patronoꝝ dedica [illegible] festis beate virginis quicquid tabula capit cū pleba no vitricum equaliter diuidere conuenit Deniqȝ si ecclesi[illegible]

necessitatē coacta non fuerit. quocūq tempore mendicādo circuit mediaz ptem plebanus iuste capit. Et quia ex pura gratia et misericordia venit vt cū ecclesia dietas diuisiones facit Item caseos oua pullos. linū pro domo sua semper nō immerito tollit imagines cereas. lumia in exequijs quā do ceram non habet cnm ecclesia diuidat Cimiterij gr[illegible]i na vitricum metere non annuat. sed cāpanatori si paup ē tribuat In ecclesia edificare aut quicq̄ reponere sine licen cia sua non permittat Cōputationez omni anno plebano nō collatori faciat vitricus Cāpanatorem et vitricos lo- care. tantū ad plebanum spectat. Hec si vt dictum est vi- tricus non obseruat sed in his contra plebanum friuole de cernit maiorem excōmunicationis sententiā intrat. a qua non nisi papa liberat O stulticia et omniū curatorꝝ demen cia miror de vobis atq mirari nō suffitio. bis in anno oēs ad sanctā Synodū cōuenitis et pessime in vobis vitricos dominari sinitis Collatores de ecclesie bo[illegible]s villas. agros et allodia emere fauetis et vos pocius non contradicēdo in miseria magna degetis Non noscitis quia omnia eccle- sie accidentalia sine diuisione tanto iusti⁹ capiatis. quanto ecclesiā xpī suphabūdāctā sū spe recipiēdi inutiliē mlt[illegible] mlta accomodare conspicitis Sic demū qui collatoris nō ple bani intuitu vitricus existit. non qd plebanus sed qd col- lator iubet facit Ex iure omnia se recipere credit que pleba- nus ex misericordia et gracia pie ecclesie dimittit

Quint⁹ diabolus ē ipe rustic⁹

ideo malus Quia nullus in eo intellectus. predicationes tuas vituperat Cōtra missas tuas lōgas murmurat Tē pore interdicti de diuinorum cessatione te inclamat Ad q̄ non teneris obligat. excōmunicatus offendē cogitat labo- rans contra cibū et potū tuum mercedem semper insult[illegible]

Mertorium non presentat · et quia que habes sine dolore
te possidere existimat·tricesimos·votiuas.vigilias·anima
rũ cõmendatões.testamẽta et his similia studio quo potest
impedire nõ cessat Nisi omnia ista pri⁹ impediat.firmit cre
das ad infirmũ te venire cuȝ sacramẽtis nullatenus rogat
[illegible]quot sexagenas vaccas vestimenta et cetera ex inuidia
sic obtinet rusticus.qđ alias per bonam agonisantis volũ
tatem merito omnia tolleret plebanus Deniqȝ qꝛ domum
tuam vicinam sue videt.differẽtiã inter te et alium rusticũ
non habet Quicquid ergo ꝫ totã cõmunitatẽ facere oportȝ
ad hec te angustiare non pudet Quid hac re duri⁹ Si cõ
munitatẽ cum rusticis seruare cõtempseris recte quidẽ fa-
cis sed ex hoc infinitas persecutões.lapides super caput tu
um colliges Nuper rustici mei aquaꝝ necessitateȝ sustinen
tes tota cõmunitate iuuante per occultas fistulas fontem
quẽdam vicinũ in mediam villam perduxerant· ecclesiam
campanatorẽ aquas haurire sine cõtributo pmiserãt.sȝ
quia duos aureos dare rennui·quos mihi cõtribuẽdos di
ctarant.cũ magna temeritate meã ab aquis famulaȝ repu
lerant Jntm̃ contra me fremere ceperant vt etiam aerem
si potuissent prohiberi parati erant O quãnta in curato-
res ipsorum rusticorũ inuidia Nũquid vna plebanus cum
ecclesia in singulis immunitate gaudent? Qua igitur frõ-
te plebanum ad contribuendum arcent et ecclesiam cũ cã-
panatore libere ferre aquas fauent·nisi quia rustici de ple-
bani prospero successu ex intimo corde semper dolent Cu
ratorum igitur nullus cum rusticis communitatem tene
at ad pascendum porcos vaccas oues.aucas nõ cõtribuat
ordine eum tangente non custodiat Ad sepes munitiones
cõmunes reparandas familiam suam non mittat hoc so-
lum caueat de suis rusticis vt damna nõ senciat quicquid
alias sit quodcunqȝ cõmunitatem facere oporteat liberum

ab hoc se fore sciat Si secus faciat tociens quociens excō-
municatiōis sentēcia eū mulctat. tādem omni tempore ru
stici plebano inuident et in nullo sibi fauent Et si aliquā-
do eo carere possent: dudum in ipm lapides misissent.

Sextus diabol⁹ ē ipē officialis

Quanto sua iurisdictio latior: de tanto in plures tyrāni-
dior et fortior Quēadmoduz vultur hinc et inde volat vt
laceret pullos Sic iste iam ab illis iam ab istis parrochia
nis explorat vt exactionet plebanos Mandata innumera
bilia mittit si nn in eorundem executione magis q̄ in tua
negociacione diligens fueris Itineris importunitatē: do-
mus tue dispensationē non ponderat Gaudens illico te
citat vt mali quid in te inueniat: non vt puniat: sed magis
vt marsubium suum impleat Si non comparueris indig
nationem eius quis enarrabit? Sicut canis imperuose la
trat. et nisi panes ante eum proicies a latratione nō cessat
Ita iste assidue te infestat et nisi florenos expendas quos
solum optat: mandare non cessat nec mandata cassat Et
qūo securus esse poterit vnq̄ ipse plebanus quem etiam
cottidie proprius lacerat prelatus Scribit salutem in do-
mino quasi fautor tuus optim⁹ et inter oēs persecutores
in lacerando non est pessimus Mandatis suis aliquan-
do minus iustis quomodo potest contra te rusticos incitat
Mandat iterum mandat mandare non cessat: sed illataz
a rusticis iniuriam te conquerente non vindicat O mag-
num periculum si processus exequeris rusticus impugnat
Si nō publicaueris officialis murmurat O plura sunt q̄
infestant plebanum Sed profecto nihil est quod forci-
us officiali impugnaret Qui te sine causa infamat. Nun
quid est malus? Qui quodāmodo ex nihilo te irregulare

probat Quomodo poterit esse bonus In ecclesie mee di-
strictu multi sunt fornicatores et adulteri· paupes oculti
nobiles manifesti Citat pauperes manifeste ad libitum su
um et punit·honorat nobiles nec plectit Si ex alio officia-
lis nequicia non patet ex isto oībus hominibus aperte cla-
ret hec pñs epistola cum tanta audatia nō proferretur·ni-
si omis homo in hoc officiali malediceret Recipit pecūniā
et admittit ignominiaȝ Amat denariuȝ et tolerat fornica-
rium Tollit munera et destruit iura Credit rustico et in
uidet plebano Nisi portauerit munus nullus ab eo est ac
ceptus Citat·monet·excōmunicat·aggrauat·reaggrauat
relaxat interdicit In his omnib⁹ non dei gloriam querit
sed solum lucrū diligit·pecunie seruit et innumera mala ꝓ
pter hanc committit Tanta in curatores est ipsius officia
is tribulatio· Si ecclesiam non haberem nullam vtiqȝ sus
ciperem Quia omnibus aliȷ̈s diabolis dormientibus iste
solus ad nocēdū vigilat Aliȷ̈s quiescētib⁹ iste sol⁹ inqetat

Septim⁹ diabolus ē ipē episco

pus Quod ꝑ totū annum omnis sollicitudo tua collegit
hoc iste per subsidium tollit·singula bona tua que possides
immunia sunt Jam episcopus contributum· Jam postu
lat subsidium/sic qui immunitatē bonorum tuorum debēt
cōseruare de anno in annū hanc non pudet ipse infringere
Episcopum solū cū necessitas ingruat que ꝓpriȷ̈s releuare
stipēdiȷ̈s non potest caritatiuuȝ postulare decet subsidium
Dudum iam nulla necessitate rationali quodāmō vrgēte
sine misericordia requisiuit contributū Nūc vero quasi nū
quā essȝ sibi subuentū·instāter postulat subsidiū O sup om
nem lupum. lupus rapax·lupus eo esuriente ouem rapit·
et nisi eum sūma vrgeat necessitas non redit Episcopū autē
... penuria cogit·⁊ sꝑ ad alterū annum subsidiū capit·sic

bona tuā que alias manerent immunia p cōtinuū sine cau
sa subsidium facit ciuilia Nuper quadraginta marcas sub
sidij collectori numeraui in tātis me marcis satisfecisse ex
istimaui. collector institit. p̄ter has registrales poposcit. et
de qualibet marca scribenda tres hallēses recepit/bursam
penitus euacuauit/et me dolente ipse risit Rusticus
censuz et satisfacit domino/plebanus donat subsidium nec
sufficit episcopo Quantū igitur ex iniustis registralibꝰ col
ligere valeo neminē ipo episcopo cupidiorez apphendo qui
ne in subsidio senciat aliquod damnum per curatoruz su
dores collectori dat suum precium/quod tantum est Vel
lem potius fieri subsidij collectenarius q̄ effici ecclesie mis
nensis vicarius Quid ē q̄n officialis in synodo sepius au
dit hoc verbum neutrale vacat. Nisi quia cuz multis alijs
episcopus vltra vires plebanum exactionat/dignitatē aut
libertatem non defensat/lupos baculo pastorali non fugat
Dum in curiam episcopalem venerit ple nus. vix ad eū
beneueniatis dicit Si vero nobilitaris non solū cum om-
ni solennitate acceptatur Immo celarium cum optimi li-
quoris vasis aperitur Ad prandium cenaz inuitatur. cau
sa eius auditur et expeditur Plebanꝰ vero spernitur nec ci
bus nec potus ei prebetur Iniusta causa damnatur Pru
denter loquitur et arguitur/sic q̄dē a ꝓprio domino suo re
pellitur. Et a cunctis vasellis odio habetur Agri tollun-
tur. census alienantur. domus parrochiales violantur Cle
rici sine causa tanquam latrones captiui ducuntur cottidie
in clerū violentie aguntur. Et quasi non sit episcopus vel
prelatus hec omnia perpetrantur Nunquid es episcopus
Si denique episcopus vbi queso est tuus baculus Si te-
nes baculum cur non prohibes lupum ? O irrecuperabile
damnū. Perditus est omnis clerus quia amici sūt pastor

et lupus Sed timendum est cum lupus amplius non habuerit ouem / deuorabit et pastorē / et iusto iuditio pastor cū ouibus perit / qui nullā diligentiā circa oues habere voluit Frustra et indigne geris o episcope baclm· te ordines celebrante / quē gerere nō vis lupo clerū tuum inuadente Diligentem igit curam de ouib⁹ tuis habeas·quarum et lac ac butirum·contributū cū subsidio de die in diem congregas Dic cuz saluatore qui vos audit me audit ⁊ qui vos spernit me spernit Et quandocunq; in curiam tuam venerit plebanus. honora illum quēadmodū in eterna patria christus honorat apostolos Omnē eius iiuriam tuam reputa lupos sibi insidiantes cū magna strēnuitate ad aliorum terrorem fuga Tu eni es christus pleban⁹ tuus discipulus Sicut in suis tribulationib⁹ xp̄⁹ nō deseruit apl'os. nec et tu in suis infinitis tribulatiōib⁹ ac psecutiōib⁹ dimittas plebanos Sz heu qd non plantauit lupus tollit Quia magis lupos q̄ oues diligit episcopus Sic demū de bonis ecclesie diues est vasellus / et sūme paup semp manet pleban⁹

Octauus diabol⁹ est ipse Capellan⁹ hic in ecclesia tua nec cantat nec legit nisi vnde ipse suum profectum habere possit. Vix sine confusione requiem cantat et quasi in singulis tibi rebellisat Si prandium tuum et cenā non semper equaliter sumit / non solum in te sed in cocam tuam etiam fremit / ⁊ quia tecum discordat / rixas quomodo potest aduersum te excitat Forte ebrius ē per totam noctem in taberna leuat cantros ⁊ mane nō pudet immolare sacrificium Somnolētus ē quando in ecclesia tua debēt comodū tuū agere / iacēs in lecto forte ad huc matutias cū accessu altaris dz icipe Impatiens ē vult eq̄tare nō curat si te opoꝛtz p pedes āmbulare / ⁊ si nō habuerit equum non complet tuum misterium O quociēs ego plebanus fui pedester et dura feci vestigia Ipse capellan⁹ in equo meo quietus et letus cantauit carmina Curios⁹ ē

git se vasellis. loquitur qđ nō audiuit recitat qđ nō vidit Et si persequendi modū nō haberēt ex alio qūo noceāt plebano / habent ex capellano Superbꝰ ē in ministerio semꝑ lotū et formosū appetit habitū / non vt in hoc decoret christum. sed magis vt ad se inclinet populū Non vt per illam honestatem de cetero maneat capellanus. sed magis vt depulso domino suo ipse futurus succedat plebanus Auarꝰ ē. comodum tuum ꝓ posse impedit Sepius qđ tuā obseruaret coquinā in votiuas vigilias hoc est in suū profectuz vertit Te accrescēte sēper dolet. qr nihil dicere audet Ubi potest occulte nocet / In mari igitur arenā numera. Et in capellano tēptationes pensa Et proculdubio qui te putas esse plebanum et dominum Inuenies te tuoruz capellanorum capellanum et seruum

Nonus diabolus est ipse Predicator

Quanto in doctrina gloriosior. tanto plebano infestior / acceptum se in populo considerat / et plebanuz quasi cifrā pro nihilo reputat Et quia scientia inflat nō solū a plebano sed etiā a capellanis tanꝙ prepositꝰ celebrari oportet Si nō semper delicata cibaria manducat vinū conditū cū cereuisia optima potat De hoc in ambone predicat Corā plebis multitudine te scandalisat Non in suoꝝ verborum appatu profectum tuum queritat / sed qūo ipse accrescat toto conatu laborat Si ꝑ te ipsū predicare nō poteris. mul tociens ab eo azinus et cornutus vocaris Confidit in doctrinam et multiplicat calumniam. Uelis nolis contra te predicator permanet qui totū populum tuum ad brachiuz suum habet Ecce mi iohānes potes bibere calicem ⁊ curā suscipere pastoralē / essentialia solum tibi temptamenta proposui / de accidentalibus infinitis mentionē nec feci Quod quottidie ex aduerso te infestat quis ē qui numerat Ad curam igitur pastoralem suscipiendā meritū ponderās fideliť

consulo Obprobriũ censens penitus disuadeo Quātũ igit ecclesiasticũ regimē est meritoriũ tātũ ē onerosũ Quantũ exelsũ tm̄ ignominiosũ Quid ē q̄ plures religionez intrāt et in eadem non perseuerāt multi ecclesias suscipiunt ⁊ nō multo tp̄e effluxo dimittunt Nisi quia isti scz religiosi durum contra vicia ante non ponderarunt pugnā/ ⁊ isti acerbaz prius non mastificauerunt miseriā Ego quidē vsq̄ ad huc pastorale onus portaui Sed tribulatiōes quib⁹ non mereor sustineo Ecclesiā meā pro beneficio nō curato quātocius possũ commutabo Qua propter si poteris patiēter quas dixi sufferre calūnias secure ecclesiaz suscipe Si sustinere non potes nec vnquā sustinuisti erūnas pocius alios ecclesiasticas portare curas dimitte Tu enim omi honore et reuerentia qđ non ego sed plures de te affirmant es dignus Cum nō solũ in septem artibus liberalibus immo in tocius sacre scripture quodāmodo sis expert⁹ semitis Nō ergo te decet tantũ virũ/ecclesie lumen per tot miserias ob fuscari modio supponi. Sed saluatore testante ab omnib⁹ curis expeditum super candelabrum Hoc est exelsaz cathedram locari Et in sũma reuerentia haberi Quia vt multi peccatores in peccatorũ suorum tenebris ambulātes peccata sua super carbones nigra videant Uidendo recognoscant Recognoscēdo defleant Deflendo confiteant̄ Cōfitendo peniteant Penitendo purificentur Purificati mũdi permaneant Et tandem ad celestem mũditiā Hoc ē eternā felicitatez Ad quam creati sunt preueniant Prestante domino nostro ihesu christo Uale

Explicit Epistola de Miseria Curatorum seu plebanorum